

Regeringen
Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Redovisning av uppdrag i regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende Migrationsverket - Uppdrag 4 Anvisning av nyanlända till kommuner

Härmed redovisas regeringens uppdrag till Migrationsverket att föreslå det antal för nyanlända som ska omfattas av anvisningar till kommuner under 2021, och fördelningen på länsnivå (länstal).

	Andel av riket	Antal
Stockholms län	28,0 %	2 097
Uppsala län	4,3 %	321
Södermanlands län	1,6 %	122
Östergötlands län	4,5 %	338
Jönköpings län	3,2 %	243
Kronobergs län	0,6 %	48
Kalmar län	1,9 %	142
Gotlands län	0,9 %	69
Blekinge län	0,9 %	66
Skåne län	10,8 %	809
Hallands län	4,7 %	354
Västra Götalands län	17,4 %	1 307
Värmlands län	3,3 %	244
Örebro län	2,1 %	158
Västmanlands län	1,4 %	108
Dalarnas län	3,1 %	236
Gävleborgs län	1,6 %	119
Västernorrlands län	1,2 %	90
Jämtlands län	1,3 %	97
Västerbottens län	3,5 %	261
Norrbottnens län	3,6 %	271
Totalt	100 %	7 500

Förslaget grundas på Migrationsverkets prognos från juli 2020 och har tagits fram efter inhämtande och beaktande av synpunkter från Arbetsförmedlingen, länsstyrelserna och Sveriges Kommuner och Regioner.

En mer detaljerad redogörelse för hur kriterierna för fördelningen har tillämpats återfinns i bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad generaldirektör efter fördragning av experterna Jens Carlander och Jonas Doll. I den slutliga handläggningen av ärendet har även avdelningschefen Magnus Önnestig deltagit. Analytikern Sofia Papanikolaou har också deltagit i ärendets handläggning.

Mikael Ribbenvik

Bilaga

Redogörelse för tillämpning av kriterier för fördelning av länstal 2021

Redogörelse för tillämpning av kriterier för fördelning av länstal 2021

Inledning

Regeringen gav Migrationsverket i regleringsbrevet för 2020 ett uppdrag¹ att föreslå det antal nyanlända som ska omfattas av anvisningar till kommuner under 2021. Förslaget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 14 augusti 2020 och avse de nyanlända som enligt 9 och 11 §§ förordningen (2016:39) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning ska prioriteras vid anvisningar.

Migrationsverket ska också föreslå en länsvis fördelning, så kallade länstal. Vid framtagandet av länstalen ska hänsyn tas till kommunernas arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek, det sammantagna mottagandet av nyanlända och ensamkommande barn samt asylmottagandet. Länstalen beräknas fram med en fördelningsmodell som beaktar dessa faktorer inklusive självbosättningen². Modellen revideras i samråd med Arbetsförmedlingen, länsstyrelserna och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Genom samråd har följande förändringar genomförts i fördelningsmodellen för länstalen 2021:

- **Uppdaterad statistik**
Det statistiska underlaget för viktningvariablerna och självbosättningen har uppdaterats. Följande underlag används vid beräkningarna:
 - Befolkningsstorlek per 2019-12-31
 - Arbetsmarknad årsstatistik 2019 samt 2017-2019
 - Asylmottagande perioden 2019-04-01–2020-03-31
 - Självbosättningen (skattad) perioden 2017-04-01–2020-03-31

Fördelningsmodell

För att ta fram ett förslag på länstal, så används en fördelningsmodell som ska beräkna länstalen för anvisning av nyanlända. Modellen tar hänsyn till det som regeringen omnämner i sitt uppdrag till Migrationsverket. Modellen ska

¹ Uppdrag till Migrationsverket att ta fram förslag på antal nyanlända som ska omfattas av anvisningar till kommuner och fördelning på länsnivå för 2021.

² Självbosättning inkluderar de som har bott i EBO under asyltiden samt en viss andel som bott i ABO, inreasta anhöriga till före detta asylsökanden och ensamkommande barn.

laddas med uppdaterad statistisk data och revideras för att bli så ändamålsenlig som möjligt. Arbetet med att utveckla modellen och framtagandet av nya länstal ska genomföras efter inhämtande och beaktande av synpunkter från Arbetsförmedlingen, länsstyrelserna och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Fördelningsmodellen använder kommundata i beräkning av länstalen. Varje kommun får ett beräknat värde och summan av kommunernas värden per län ligger till grund för respektive läns länstal. Migrationsverkets uppdrag är att föreslå ett nationellt behov för anvisningar av nyanlända fördelat per län. När länstalen beslutats i förordning så ska länsstyrelserna, enligt förordning³, besluta om kommunal inom respektive län.

Fördelningsmodellens uppbyggnad

Modellen använder initialt två värden som baseras på Migrationsverkets senaste beslutade prognos, för detta uppdrag är det den prognos som lämnades den 27 juli 2020:

- **Det totala kommunmottagandet 2021**
I Migrationsverkets juliprognos bedömdes det att 17 900 personer är i behov av kommunbosättning under år 2021. Dessa personer består av de som beviljats uppehållstillstånd med asylskäl, inresta anhöriga till före detta asylsökanden och vidarebosatta (kvotflyktingar).
- **Beräknat behov av anvisad bosättning av nyanlända**
Behovet av anvisad bosättning av nyanlända under år 2021 beräknas uppgå till 7 500 personer. Behovet beräknas fram genom en simuleringsmodell över asylprocessen. Via den erhålls en samlad bedömning som tar hänsyn till antalet inskrivna med uppehållstillstånd (UT), nya beviljade UT samt antaganden om hur stor andel som, antingen innan eller efter att beslut om anvisning fattats, avbryter bosättningsprocessen och självbosätter sig. Antalet vidarebosättningar (kvotflyktingar) som ska genomföras räknas också in.

I nästa steg fördelar modellen det totala mottagandet per kommun med hjälp av två viktningsvariabler som tar hänsyn till kommunernas befolkningsstorlek. Dessa variabler ska representera de faktorer som regeringen anger ska beaktas i framtagandet av fördelningen av länstal. De två variablerna, som beskrivs utförligare under rubriken *Variabelbeskrivning*, ges följande vikt:

- **Arbetsmarknadsförutsättningar**
80 procent fördelas utifrån arbetsmarknadsförutsättningar där en relativt god arbetsmarknad ger en relativt hög tilldelning.
- **Asylmottagande**
20 procent fördelas utifrån asylmottagande (boendedygn i mottagnings-systemet) där ett län med lågt asylmottagande i förhållande till länets befolkning ger en relativt hög tilldelning.

³ Förordning (2016:39) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning

Fristående från viktningsvariabeln asylmottagande beaktar fördelningsmodellen det övriga mottagandet av nyanlända i kommunerna genom att ta hänsyn till självbosättning.

De som förväntas självbosätta sig i kommunerna och inte via anvisning av Migrationsverket uppgår till 10 400 personer under 2021 (*Totala kommunmottagandet [17 900] – Beräknat behov av anvisad bosättning [7 500] = Antalet självbosatta [10 400]*). Den beräknade fördelningen som beror på viktningsvariablerna justeras med hänsyn till tidigare självbosättningsmönster i kommunerna. Modellen drar bort 75 procent av det skattade antalet självbosatta per kommun, utifrån hur denna grupp fördelade sig per kommun under perioden 2017-04-01–2020-03-31.

Beräkningen på kommunnivå, som justerats med hänsyn till befolkningsstorlek och självbosättning, viktas sedan mot det beräknade behovet av anvisad bosättning (7 500). Summan av de viktade kommunvärdena per län utgör det förslag till länstal som Migrationsverket lämnar till regeringen.

Variabelbeskrivning

Arbetsmarknadsförutsättningar (80 procent):

Arbetsförmedlingen bistår Migrationsverket med statistiskt underlag till viktningsvariabeln arbetsmarknad. I variabeln *arbetsmarknad* ingår delvariablerna yrkesbredd (13 procent), omsättning (40 procent), arbetslöshet (40 procent) och framtida arbetskraftsbehov (7 procent). Delvariabeln yrkesbredd baseras på statistik från 2018 medan arbetslöshetsstatistiken avser helåret 2019. Delvariabeln omsättning baseras på ett genomsnitt för åren 2017 till 2019.

Yrkesbredden (13 procent av arbetsmarknadsvariabeln) visar antalet yrken i kommunens lokala arbetsmarknadsområde med mer än 100 utövare. De lokala arbetsmarknadsområdena är en indelning av kommunerna som bygger på statistik från SCB över pendling över kommungräns under år 2018⁴. Ju fler yrken som finns i det lokala arbetsmarknadsområdet desto mer differentierad är arbetsmarknaden och desto lättare är det för nyanlända att etablera sig på orten. Yrkesbredden beräknas med utgångspunkt i SCB:s yrkesregister per kommun.

Omsättningen (40 procent av arbetsmarknadsvariabeln) avser omsättningen till arbete från arbetslöshet, enligt Arbetsförmedlingens definitioner, bland utomeuropeiskt födda arbetssökande med en vistelsetid i Sverige på minst tre år. Värdet är ett medeltal för de tre senaste årens omsättning per kommun. Beräkningen utförs kommun- och årsvis enligt formeln $A/(K+N)$ där A=antalet som gått från inskrivna arbetslösa till arbete under det senaste året, K=kvarstående inskrivna arbetslösa i december året innan mätperioden och N=antalet nyinskrivna arbetssökande under det senaste året.

Arbetslösheten (40 procent av arbetsmarknadsvariabeln) är andelen öppet arbetslösa och deltagare i program med aktivitetsstöd i förhållande till den

⁴ Det finns en viss fördröjning i pendlingsstatistiken vilket gör att den senast uppdaterade statistiken gäller pendlingen år 2018.

registerbaserade arbetskraften. Värdet är ett medeltal av det senaste årets arbetslöshetstal per kommun. Variabeln har en omvänd relation vid tilldelning av platser. En låg arbetslöshet ger en större tilldelning av platser och tvärt om. För att få en omvänd relation på fördelningen, så inverteras alla värden i fördelningen, genom att dividera 1 med kommunens värde för arbetslöshet. Beräkningssättet gör så att proportionaliteten bibehålls i den omvända fördelningen.

Framtida arbetskraftsbehov (7 procent av arbetsmarknadsvariabeln) avser kommunens framtida behov av befolkning i arbetsför ålder. Variabeln utgår ifrån SCB:s prognos från 2020 över befolkning i åldern 18-64 år. Behovet av framtida arbetskraft beräknas genom att dividera antalet i arbetsför ålder år 2032 med antalet år 2019. För att kommuner ska få tilldelning av platser krävs att kommunen har en procentuell befolkningsminskning inom kategorin arbetsför ålder. Dessutom krävs det att kommunen hade en arbetslöshet som var lägre än den genomsnittliga arbetslösheten i hela landet under föregående år. Kommuner som uppfyller dessa två villkor tilldelas platser utifrån värdet på den procentuella befolkningsminskningen. Då denna delvariabel endast fördelar till ett begränsat antal kommuner blir effekten för dessa kommuner högre än 7 procent. Vikten för delvariabeln kan jämföras med delvariablerna omsättning och arbetslöshet.

Efter att fördelningen av platser för de fyra delvariablerna beräknats och lagts samman per kommun, sker en beräkning som gör att tilldelningen av platser tar hänsyn till befolkningsmängden i respektive kommun. Befolkningsstorleken baseras på befolkningsstatistik per den 31 december 2019 från Statistiska centralbyrån. Värdena utgör tilldelningen av platser för viktningssvariabeln arbetsmarknad.

Asylmottagande (20 procent):

Variabeln *asylmottagande* baseras på statistiskt underlag från Migrationsverket och utgörs utav boendedygn i mottagningssystemet under perioden 2019-04-01–2020-03-31.

Boendedygn i mottagningssystemet (100 procent av asylmottagandevariabeln) utgörs av antalet boendedygn i Migrationsverkets mottagningssystem per tusen invånare under perioden. Ett län med lågt antal boendedygn ger en relativt hög tilldelning av platser. Innan fördelningen inverteras på samma sätt som för arbetslösheten, så hanteras eventuella extremvärden. En extremvärdesgräns sätts till 20 procent av det vägda genomsnittet för riket. De kommuner som har ett lägre antal boendedygn per tusen invånare tilldelas då istället det beräknade gränsvärdet. Den inverterade fördelningen på kommunnivå viktas sedan mot befolkningsmängden.